

เรื่องน่ารู้...

ก่อนเป็นสถาปนิก (ใหม่)

สภาสถาปนิกไม่ใช่สมาคมสถาปนิกสยามฯ (และสมาคมวิชาชีพอื่นๆ) เรื่องนี้เป็นปัญหาระดับ Classic ที่นิสิต นักศึกษาและบัณฑิตสถาปัตยกรรมจำนวนไม่น้อยเข้าใจผิดเสมอว่า สภาสถาปนิกและสมาคมสถาปนิก (สยาม) เป็นองค์กรเดียวกัน อาจเป็นเพราะชื่อที่ใกล้เคียงกัน มีที่มาที่ไปใกล้เคียงกัน ไปจนถึงความไม่ใส่ใจของตัวเองตั้งแต่สมัยเรียน ว่าที่สถาปนิกใหม่ทั้งหลายต้องทำความเข้าใจเป็นลำดับแรกก่อนเข้าสู่วิชาชีพเลยว่า 2 องค์กรนี้มีความแตกต่างกันทั้งในแง่ของบทบาทหน้าที่ และสถานะขององค์กร โดยหลักๆ แล้วสภาสถาปนิกจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนรัฐตามกฎหมายในการกำกับดูแลการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมทั้ง 4 สาขา ทำหน้าที่รับรองคุณวุฒิการศึกษาของบัณฑิตสถาปัตยกรรม ออกใบอนุญาตฯ ต่ออายุใบอนุญาตฯ ออกข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพ ซึ่งเป็นงานด้านกฎหมาย กฎระเบียบเป็นหลัก

แต่ในส่วน of สมาคมสถาปนิกสยามฯ และสมาคมวิชาชีพอื่นๆ จะทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนองค์ความรู้ในด้านมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ การอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ของสมาชิก และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ในหมู่มหาชน ซึ่งเป็นงานสนับสนุนสมาชิกเป็นหลัก

ต้องเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกก่อนจึงจะเป็นสถาปนิกได้ น้อยๆ ต้องเข้าใจกระบวนการเข้าสู่วิชาชีพสถาปัตยกรรมตามเงื่อนไขของกฎหมายวิชาชีพ หรือ พรบ. สถาปนิกว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกเสมอ เป็นภาคบังคับตามเงื่อนไขของกฎหมาย ดังนั้นก่อนที่จะบัณฑิตสถาปัตยกรรมจากทุกสถาบัน (ที่สภาสถาปนิกรับรองคุณวุฒิ) จะต้องไปสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกเสียก่อนเพื่อให้สภาสถาปนิกตรวจสอบคุณสมบัติต่างๆ เช่น คุณวุฒิการศึกษา สถาบันการศึกษา ฯลฯ ก่อนจะประกาศรับรองการเป็นสมาชิก แล้วสมาชิกใหม่เหล่านั้นจึงจะมีสิทธิไปสมัครสอบความรู้ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต่อไป ดังนั้น ทันทีที่ท่านจบการศึกษาและมีความประสงค์จะประกอบวิชาชีพ ต้องรีบไปสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกทันที แต่ในส่วน of สมาคมวิชาชีพต่างๆ จะเป็นการเข้าเป็นสมาชิกโดยสมัครใจตามแต่ความต้องการของผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ เป็นหลัก

ก่อนที่จะบัณฑิตสถาปัตยกรรมหรือว่าที่สถาปนิกใหม่จะกลายเป็นสถาปนิกอย่างเต็มตัวเมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ยังมีเรื่องน่ารู้อีกหลายเรื่องที่น่าทึ่งที่ที่สถาปนิกเหล่านั้นอาจจะหลงลืมไป หรือมัวแต่ติดใจกับการจบการศึกษาสถาปัตยกรรม (เสียที) จากสถาบันการศึกษาของตนเอง ในช่วงเวลานี้ถือเป็นช่วงเวลาเริ่มต้นที่ว่าที่สถาปนิกใหม่ที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2551 จะต้องเตรียมตัวเข้าสู่ระบบการปฏิบัติวิชาชีพ อันได้แก่ การสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิก และการสอบความรู้ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมประจำปี 2552 ดังนั้น เพื่อให้ที่สถาปนิกใหม่มีความเข้าใจในสถานะใหม่ของตนเอง และรู้จักแนวทางการปฏิบัติในการเข้าสู่วิชาชีพอย่างถูกต้อง วารสาร ACT มีเรื่องดีๆ มาฝากว่าที่สถาปนิกใหม่ปีนี้เป็นจำนวน 10 เรื่องดังนี้ครับ

ก่อนเป็นสถาปนิกต้องมีค่าใช้จ่ายรวมเป็นเงิน 7,500 บาท ในกระบวนการเข้าสู่การปฏิบัติวิชาชีพจะแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก คือ การสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิก และการสมัครเข้าสอบขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อสอบผ่านครบทุกวิชาแล้วจึงจะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ในแต่ละขั้นตอนจะมีค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ของสภาสถาปนิก หากมองดูตัวเลขผลรวมทุกขั้นตอน (ในกรณีทีสอบผ่านครบทุกวิชาในครั้งเดียว) จะมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 7,500 บาท อาจดูค่อนข้างสูงในสายตาของผู้เริ่มต้นทำงาน แต่ต้องเข้าใจว่าค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะเกิดขึ้นเป็นช่วงๆ ตามกระบวนการดำเนินงานและใช้เวลารวมกันทุกขั้นตอนเกิน 6 เดือน ตั้งแต่การสมัครสมาชิก การประกาศรับรองคุณสมบัติ การสมัครสอบ ไปจนถึงการรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (ดูรายละเอียดค่าใช้จ่ายการเป็นสถาปนิกทุกขั้นตอนได้จากท้ายเนื้อหา)

สามัญสมาชิกที่ลงนามรับรองคุณสมบัติในใบสมัครสมาชิกสภาสถาปนิก ไม่ใช่ สมาชิกสถาปนิก ตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ข้อมูลในใบสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกส่วนท้ายจะระบุให้ผู้สมัครต้องหาสมาชิกสามัญมารับรองตนเองใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ 1. ถ้าสมาชิกสามัญนั้นประกอบวิชาชีพมาแล้วมากกว่า 10 ปีก็รับรองได้เลย แต่ถ้า 2. หากสมาชิกสามัญดังกล่าวประกอบวิชาชีพมาน้อยกว่า 10 ปี ต้องมีผู้รับรองเพิ่มอีกหนึ่งคน ความเข้าใจผิดในกรณีนี้คือ ทั้งผู้สมัครและผู้รับรองเข้าใจว่าสมาชิกสามัญที่ลงนามรับรองคือ สมาชิกสถาปนิกตามระดับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ดังนั้นในทางปฏิบัติ (ด้วยความเข้าใจผิด) ผู้สมัครจึงต้องเสียเวลาตามหาสมาชิกสามัญของสภาสถาปนิกที่ไม่มากนักในประเทศไทย แทนที่จะเป็นสมาชิกสามัญของสภาสถาปนิกที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ถือใบอนุญาตฯ ในระดับภาคีสถาปนิก ซึ่งสามารถให้คำรับรองได้เช่นกัน

การสอบความรู้ เพื่อเป็นสถาปนิกต้องทำการสอบทั้งหมด 7 วิชา มีใช้ 6 วิชา ตามระเบียบการสอบความรู้ ระดับภาคีสถาปนิก ของสภาสถาปนิก ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้เข้าสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ต้องสอบผ่านทั้งสิ้นจำนวน 7 วิชา รวมวิชาสัมภาษณ์ ด้วย ความเข้าใจผิดของสมาชิกใหม่เหล่านั้นน่าจะเกิดขึ้นจากการจัดสอบข้อเขียนจำนวน 6 วิชา ก่อนการสอบสัมภาษณ์ เนื่องจากเกณฑ์ในการสอบความรู้ มีเงื่อนไขเพิ่มเติมที่เรามักไม่ได้อ่านว่าผู้เข้าสอบสัมภาษณ์ต้อง

ผ่านการสอบข้อเขียนให้ครบทั้ง 6 วิชา ก่อน จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบสัมภาษณ์ และในการสอบสัมภาษณ์ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมาจะจัดการอยู่ในช่วงของการอบรมเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ จึงอาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือสับสนได้

สมาชิกสภาสถาปนิก ไม่ใช่ สมาชิกสมาคมสถาปนิกสยามฯ (และ สมาคมวิชาชีพอื่นๆ) ประเด็นนี้เป็นเรื่องเข้าใจผิด (อย่างใหญ่หลวง) ที่เกิดขึ้นเสมอๆ อีกเช่นกัน และนำไปสู่ผลเสีย (อย่างใหญ่หลวง) ของบุคคลนั้นเช่นกัน ว่าเมื่อตนเองในฐานะสถาปนิกสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกแล้ว ได้สิทธิ์การเป็นสมาชิกสมาคมสถาปนิกสยามฯ หรือสมาคมวิชาชีพอื่นๆ ด้วยไปพร้อมๆ กัน หรือที่ร้ายกว่านั้นคือ ในกรณีที่สองคือ สมัครเป็นสมาชิกสมาคมสถาปนิกสยามฯ หรือสมาคมวิชาชีพอื่นๆ แล้วได้สิทธิ์เป็นสมาชิกสภาสถาปนิกไปด้วยกันเลย เรื่องนี้อาจนำมาซึ่งการเสียโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารสำคัญในการปฏิบัติวิชาชีพและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของตนเองอย่างมากมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีแรกมักพบในการแสดงตนเข้าร่วมกิจกรรมสมาคมสถาปนิกสยามฯ ด้วยการแสดงบัตรสมาชิกสภาสถาปนิกเพื่อขอรับสิทธิพิเศษต่างๆ

นอกจากนี้ความเข้าใจผิดในกรณีที่สองนั้น ผู้กระทำอาจนำไปสู่ความผิดตามกฎหมายได้เนื่องจากคิดว่าการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพแล้ว ก็ได้รับสิทธิ์เป็นสมาชิกสภาสถาปนิกไปเรียบร้อยแล้ว และตนเองก็รอประกาศรายชื่อผู้เข้าสอบขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ในปีนั้นเลย ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิดอย่างยิ่งจนนำไปสู่การเสียโอกาสในการรับใบอนุญาตฯ ในปีนั้นไปได้ และบางทีอาจนำไปสู่การประกอบวิชาชีพโดยไม่มีใบอนุญาตฯ ตามกฎหมายซึ่งมีโทษอาญาได้ในที่สุด

หน้าที่ (ควรปฏิบัติ) ของสมาชิกสภาสถาปนิก บัญญัติสถาปัตยกรรมเมื่อเข้าเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกเรียบร้อยแล้ว ควรทำความเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามมาตรา 13 ในพระราชบัญญัติสถาปนิก ซึ่งเป็นกฎหมายหลักของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เช่นเดียวกับคนไทยต้องเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญอันประกอบด้วย 1. แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่สภาสถาปนิก 2. ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่สภาสถาปนิก 3. แสดงความคิดเห็นและซักถามเกี่ยวกับกิจการของสภาสถาปนิกตามเงื่อนไข 4. เลือก รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการ 5. ชำระค่าจดทะเบียนสมาชิก และค่าบำรุงตามกำหนด 6. ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

และเมื่อเข้าใจแล้วเราควรปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกให้ครบถ้วนเท่าที่จะกระทำได้ และเมื่อเราได้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นอย่างครบถ้วนแล้ว โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรอย่างสม่ำเสมอแล้ว จึงจะ (มีสิทธิ์) ใช้สิทธิ์ของตนเองในการเรียกร้องเรื่องราวต่างๆ ที่ตนเองเห็นว่าไม่ถูกต้องต่อไป

เพื่อน (ผู้ร่วมอาชีพ) สถาปนิกตามพระราชบัญญัติสถาปนิกมีทั้งสิ้น 4 สาขาวิชาชีพ จุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติสถาปนิก 2543 คือการรวมตัวของสถาปนิกในการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพเพื่อช่วยเหลือรัฐในการควบคุมดูแลมาตรฐานความรู้ และการประกอบวิชาชีพให้สามารถดำเนินการควบคุมอย่างใกล้ชิดด้วยบุคลากรในวิชาชีพด้วยตนเอง แทนที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของตัวแทนจากรัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยเช่นในอดีต แต่การรวมตัวดังกล่าวได้ผนวกรวมเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ถือเป็นงานสถาปัตยกรรมควบคุมแขนงอื่นๆ คือ สถาปัตยกรรมหลัก ภูมิสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมผังเมือง และสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์เข้าด้วยกัน ดังนั้นในฐานะสมาชิก

องค์กรแล้ว เราต้องรับรู้สถานการณ์การดำรงอยู่และยอมรับความแตกต่างในรูปแบบการทำงานของเพื่อนสมาชิกในสาขาอื่นๆ ด้วย และต้องทำความเข้าใจว่า ข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ที่สภาสถาปนิกบังคับใช้นั้นย่อมคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณะและสมาชิกในภาพรวมเป็นที่ตั้งมากกว่าจะพิจารณาให้ความสำคัญแก่สาขาใดสาขาหนึ่งเป็นพิเศษแต่อย่างใด

การเป็นสถาปนิก (ไม่ตี) มีความผิดตามกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ ในฐานะบัณฑิตสถาปัตยกรรมและสมาชิก (สภาสถาปนิก) ใหม่ ต้องให้ความใส่ใจกับการกระทำผิดสำคัญตามพระราชบัญญัติสถาปนิก คือ มาตรา 45 ห้ามมิให้ประกอบวิชาชีพหรือแอบอ้างเป็นผู้ประกอบวิชาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีบทลงโทษสูงถึงจำคุกได้ และ มาตรา 50 คือ การที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม ซึ่งมีบทลงโทษสูงถึงการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ได้เช่นกัน

ความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่มาพร้อมกับใบอนุญาต (ประกอบวิชาชีพ) อันใหญ่ยิ่ง การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมทุกสาขาล้วนแล้วแต่มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอย ความงาม ความมั่นคง เพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ เอกลักษณะ วัฒนธรรม และคุณภาพชีวิต และรวมทั้งมีผลกระทบต่อสังคมสาธารณะและประชาชน ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพทุกสาขาจึงต้องระลึกไว้เสมอก่อนจะทำงานชิ้นใดๆ ก็ตาม ว่านอกเหนือจากการตอบสนองความต้องการของผู้ว่าจ้างแล้ว เราไม่ควรหลงลืมผลประโยชน์ของประชาชนและสังคมแวดล้อมด้วยว่าจะมีผลกระทบในแง่บวกหรือลบเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร และหากแนวทางการทำงานของตนเองหรือความต้องการของลูกค้าอาจมีความขัดแย้งกับผลประโยชน์สาธารณะ เราในฐานะ **"นักวิชาชีพ"** ที่มี **"มิจฉอาชีพ"** จะใช้องค์ความรู้ที่สะสมมาของตนเองแก้ไขปัญหานั้นหรือประสานประโยชน์ทั้งสองส่วนนี้ให้สอดคล้องกันได้อย่างไรต่อไป **ACT**

สรุปค่าใช้จ่ายสำหรับสถาปนิกใหม่	
ชำระครั้งที่ 1 : เมื่อสมัครเป็นสมาชิกสภาสถาปนิก	
ค่าจดทะเบียนสมาชิก	500 บาท
ค่าบำรุงราย 2 ปี	500 บาท หรือ
ค่าบำรุงราย 5 ปี	1,000 บาท
ชำระครั้งที่ 2 : เมื่อสมัครสอบความรู้ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ	
ค่าสมัครสอบความรู้ (กรณีสอบครั้งแรก)	2,000 บาท
ชำระครั้งที่ 3 : เมื่อสอบผ่านข้อเขียนจำนวน 6 วิชา	
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฯ ประเภทภาคีสถาปนิก	2,500 บาท
ค่าธรรมเนียมรู้ก่อนรับใบอนุญาตฯ	1,500 บาท/วัน
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	7,000-7,500 บาท